(ויקרא טו) בלא עת נדתה (על נדתה) סמוך לנדתה ואין לי אלא סמוך לנדתה מופלג לנדתה יום אחד מנין ת״ל או כי תזוב אין לי אלא יום אחד מנין לרבות מופלג שנים שלשה ארבעה חמשה ששה ושבעה שמונה תשעה עשרה מנין אמרת מה מצינו ברביעי שראוי לספירה וראוי לזיבה אף אני אביא העשירי שראוי לספירה וראוי לזיבה ומנין לרבות אחד עשר ת״ל בלא עת נדתה יכול שאני מרבה אף שנים עשר אמרת לאו ומה ראית לרבות אחד עשר ולהוציא שנים עשר מרבה אני אחד עשר שראוי לספירת או כי תזוב ומוציא אני י״ב שאין ראוי לספירת או כי תזוב ואין לי אלא שלשה ימים שני ימים מנין ת״ל ימי יום אחד מנין ת״ל כל ימי טמאה מלמד שמטמאה את בועלה כנדה היא היא מטמאה את בועלה ואין הזב מטמא מה שהוא בועל והלא דין הוא ומה היא שאינה מטמאה בראיות כבימים מטמאה את בועלה הוא שמטמא בראיות כבימים אינו דין שמטמא מה שהוא בועל ת״ל היא היא מטמאה את בועלה ואין הזב מטמא מה שהוא בועל ומנין שהוא עושה משכב ומושב ת״ל כמשכב נדתה ואין לי אלא שלשה ימים שני ימים מנין ת״ל ימי יום אחד מנין ת״ל כל ימי ומנין שסופרת אחד לאחד ת״ל יהיה לה יכול תספור שבעה לשנים ודין הוא ומה הוא שאין סופר אחד לאחד סופר שבעה לשנים היא שסופרת אחד לאחד אינו דין שתספור שבעה לשנים ת״ל יהיה לה אינה סופרת אלא יומה אלמא קראי נינהו לר״ע קראי לר׳ אלעזר בן עזריה הלכתא א״ל רב שמעיה לר׳ אבא אימא ביממא תהוי זבה בליליא תהוי נדה א״ל עלך אמר קרא על נדתה סמוך לנדתה אימת הוי בליליא וקא קרי לה זבה תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר (חבקוק ג) הליכות עולם לו אל תקרי הליכות אלא הלכות:

הדרן עלך תינוקת וסליקא לה מסכת נדה

בלא עת נדתה. איני אומר לך אלא ברואה שלשה אחר ימי נדתה סמוך לנדתה שראתה יום ראשון אחר ז׳ ימי נדתה ורואה שמיני ותשיעי ועשירי: **או כי תזוב.** לרבות רואה ט׳ וי׳ ואחד עשר: **מנין לרבות שנים שלשה כו׳.** שכולן יש לנו דין אחד: **אמרת מה מצינו ברביעי.** לימים שאחר הנדה: **שהוא ראוי.** לספירת נקיים אם ראתה אב״ג ופסקה: **וראוי לזיבה.** (א)לצרף עם בג״ד אם לא ראתה בא׳ דהא אמרי מופלג יום אחד מקרא דאו כי תזוב גדהיינו בג״ד אף אני מרבה כל אלו עד י׳ וי״ד בכלל שכן ראויין לספירה אם ראתה שלשה ראשונים משכי ז׳ נקיים עדיין שיהו נמי ראויין לזיבה באיזה מהם שתראה שלשה רצופין: **מנין לרבות י״א.** שמצטרף עם הראשונים לזיבה בג׳ רצופין ואע״ג שאינו ראוי לספירת נקיים של זיבת ג׳ ראשונים: **ת״ל בלא עת נדתה.** ואפילו מופלג לימים הרבה: **יכול.** כיון דכתיב בלא עת נדתה שאני מרבה אף י״ב שאם ראתה י׳ י״א י״ב תהא זבה גמורה ולא תהא תחלת נדה בראיית י״ב אלא מצטרף לזיבה: **יום י״א שהוא ראוי לספירת זיבה או כי תזוב.** דזיבה רביעי מהדרי מאו כי תזוב ולאותה זיבה משכי ימי ספירה עד י״א: **ואין לי.** שתקרא זבה לטומאה אלא רואה שלשה רצופין: **ת״ל ימי.** כל ימי זוב טומאתה כימי נדתה תהיה: **טמאה מלמד שמטמאה את בועלה כנדה.** שמפורש בה אשר ישכב איש וגו׳: **היא שאינה מטמאה.** בשלש ראיות ביום אחד טומאת זוב גמור לקרבן כאילו ראתה שלשה ימים אבל זב מטמא בין בג׳ ראיות ביום אחד בין בג׳ ימים רצופין בב״ק בפ׳ כיצד הרגל (דף כד.): **ואין לי.** עושה משכב ומושב בימים שאחר הנדה אלא הרואה שלשה ימים שני ימים מנין: **ת״ל.** כל המשכב אשר (ג)ישכב עליו כל ימי זובה כמשכב נדתה: **יהיה לה.** הוסיף לה הויה של שמור: **הוא שאינו סופר אחד לאחד.** זב בעל ראייה אחת כבעל קרי וטובל בו ביום סופר שבעה לשנים: **אלמא קראי נינהו.** כל דין י״א שבין נדה לנדה מכאן למדנו שכן י״א יום והרואה בהם ג׳ הרי זו זבה והרואה בא׳ בב׳ סופרת יום כנגד יום ולסוף י״א מתחילין ימי נדה אם תראה אחר מכאן שבעה והוא שהרי לא רביע לדין יום זבה אלא י״א ומכאן ואילך הרי היא בדין פרשה ראשונה דכתיב בה (ויקרא טו) שבעת ימים תהיה בנדתה: **לרבי עקיבא קראי.** דלא גמר הך הלכתא הלכה למשה מסיני דקאמר ר׳ אלעזר בן עזריה (לעיל עב:) וכי היכי דיליף אלו לוג שמן לתודה מקראי הכי נמי יליף אחד עשר יום שבין נדה לנדה מקראי: **בימימי.** ראתה ביום תהיה זבה כדכתיב (שם) ימים רבים אבל ראתה בלילות לא תהא זבה: **סמוך לנדתה.** ליל שמיני שהרי ימי נדות כל שבעה עד הלילה כדכתיב שבעת ימים תהיה בנדתה: **הלכות.** משנה וברייתא הלכה למשה מסיני:

הדרן עלך תינוקת וסליקא לה מסכת נדה

אין לי אלא יום אחד מנין לרבות מופלג שנים ושלשה. אגב ריהטא נקט שנים דשנים היינו יום שני לימי זיבה דהיינו מופלג יום אחד שריבה כבר דהא מני ואזיל עד י׳ וי״א וא״כ שנים היינו שני: **הוא שמטמא בראיות כבימים אינו דין ס׳.** תימה דהיכא למפרך מה לנדה שכן מטמאה באונס והכי אמרינן בריש פרק בנות כותים (לעיל לב:) דלא ילפינן מהדדי וכן לקמן דקאמר מה הוא שאינו סופר אחד לאחד ס׳ איכא למפרך מה לזב שכן מטמא בראיות כבימים מיהו כזה מצינן שפיר למילף דלגבי ספירה אחמיר רחמנא באשה מבאיש ולמנין ספירה עביד שפיר ק״ו הואיל ולמנין ספירה מצינו שהחמיר באשה מבאיש וא״ל שאינו קל וחומר גמור אלא כמו גילוי מילתא בעלמא נגלות זה על זה וי״ל דאיכא מקומות דאיכא תרי קראי לדם נדות ולזיבות ויש מקומות דנפקא מחד קרא: **ת״ל** כל ימי (ג) נדתה. תימה דהך מוקמינן כר״ע אלמא ר״ע קא דריש כל וכן בשלהי פ׳ המתרוקנת (זבחים פג.) דריש ר״ע כל וא״כ כי קאמר בפסחים פרק אלו עוברין (דף מג:) מאן שמעת ליה דדריש כל ר׳ אליעזר הוא דלמא ר״ע הוא דדריש נמי כל ויש לומר דאין לדמות דרשות דכל להדדי דיש כל דשייך למדרש לכ״ע והאי דשמעתין דלמיגלי מדרש שפיר דמדרמי למגילה כל נמי למגילה*: **תנא** דבי אליהו כל השונה הלכות. אית ספרים דלא גרסינן ליה מיהו בפירוש רש״י איתא ור״ת הגיהו בספרו וכן נראה דאיידי דאיירי לעיל בהלכתא מייתי נמי לסיים בדבר טוב ואיתא נמי הכי במגילה פרק בתרא (דף כח:) והכי נמי אמרינן באין עומדין (ברכות לא.) שכן מצינו בנביאים הראשונים שסיימו דבריהן בדברי שבח ותנחומין:

הדרן עלך תינוקת וסליקא לה מסכת נדה

פד א מיי׳ פ״ו מהל׳ איסורי ביאה הל״ג:

פה ב מיי׳ פ״ג מהל׳ מטמאי משכב ומושב הל״א ופ״ד מהל׳ איסורי ביאה הל״ג:

פו ג מיי׳ פ״ג מהל׳ מטמאי משכב ומושב הלכה ג:

פז ד מיי׳ פ״ו מהל׳ איסורי ביאה הל״ז ופ״ה מהל׳ מטמאי משכב ומושב הל״ב:

פח ה מיי׳ פ״ו מהל׳ איסורי ביאה הלכה ט:

הגהות הב״ח

[illegible]

מוסף רש״י

אחד לאחד. [illegible]

הדרן עלך מסכת נדה

הגהות מהר״ב רנשבורג

[illegible]

תוספי הרא״ש

מנין לרבות שני ושלישי כו׳. מדקא חשיב עד עשירי ואחד עשר אלמא האי שני הוא יום שני לימי זיבה וכדי נסבה דהיינו מופלג יום א׳ מפרשת וכבר ריבה אותו מאו כי תזוב אלא אגב ריהטא תנוד ותפלו בתרי אחריני: מנין לרבות יום י״א (יום). רש״י לא מרבינן ראוי לספירה אלא לעיקר זיבות הכתובה בפסוק אבל לא לספירה דמרבינן מאו כי תזוב: **ומה** הוא שאינה מטמאה בראיות כבימים. ותימה מה להוא שכן מטמאה באונס כו׳ ובפסוק דקאמר ומה הוא שאין סופר אחד לאחד וכו׳ איכא למיפרך מה להוא שכן מטמא בראיות כבימים כדאמרינן בריש בנות כותים דלא ילפי מהדדי מכח הנך פירכי. וי״ל דאינו סומך עיקר על הק״ו אלא כמו ילמד סתום מן המפורש. ויש דברים דילפי מהדדי כדמפרש בריש בנות כותים: **תאנא** דבי אליהו כל השונה הלכות. איידי דאיירי לעיל בהלכות י״א שהוא הל״מ קא מייתי לה אגבא כדפרש״י. הלכות משנה וברייתא והלכה למשה מסיני. ומיהו לא שייכא כל כך הבא מפני שנשאר דוכתי דלא מייתי לה אגב גררא, ו׳ אלא משום תניחא ליה לסיים בדבר טוב כדאמרינן באין עומדין שכן מצינו בנביאים הראשונים שסיימו בדברי שבח ותנחומין: סליק פרק תינוקת בס״ד ובסליקותיה מסכת נדה ברחמי שמיא

הכותב נסים מליכה ן׳ כה״ר אברהם מליכה נ״ע

אחר השלמת המסכת יאמר זה ויועיל לזכרון בעזרת השם יתברך:

*) **הדרן** עלך מסכת נדה והדרך עלן דעתן עלך מסכת נדה ודעתך עלן לא נתנשי מינך מסכת נדה ולא תתנשי מינן לא בעלמא הדין ולא בעלמא דאתי:

יאמר כן שלש פעמים ואחר כך יאמר זה:

יהי רצון מלפניך ה׳ אלהינו ואלהי אבותינו שתהא תורתך אומנותנו בעולם הזה ותהא עמנו לעולם הבא **) חנינא בר פפא רמי בר פפא נחמן בר פפא אחאי בר פפא אבא מרי בר פפא רפרם בר פפא רכיש בר פפא סורחב בר פפא אדא בר פפא דרו בר פפא:

הערב נא ה׳ אלהינו את דברי תורתך בפינו ובפיפיות עמך בית ישראל ונהיה כולנו אנחנו וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל כולנו יודעי שמך ולומדי תורתך: מאויבי תחכמני מצותיך כי לעולם היא לי: יהי לבי תמים בחוקיך למען לא אבוש: לעולם לא אשכח פקודיך כי בם חייתני: ברוך אתה יי למדני חקיך: אמן אמן אמן סלה ועד:

מודים אנחנו לפניך ה׳ אלהינו ואלהי אבותינו ששמת חלקנו מיושבי בית המדרש ולא שמת חלקנו מיושבי קרנות שאנו משכימים והם משכימים אנו משכימים לדברי תורה והם משכימים לדברים בטלים אנו עמלים והם עמלים אנו עמלים ומקבלין שכר והם עמלים ואינם מקבלים שכר אנו רצים והם רצים אנו רצים לחיי העולם הבא והם רצים לבאר שחת שנאמר ואתה אלהים תורידם לבאר שחת אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם ואני אבטח בך:

יהי רצון לפניך ה׳ אלהי כשם שעזרתני לסיים מסכת נדה כן תעזרני להתחיל מסכתות וספרים אחרים ולסיימם ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה וזכות כל התנאים ואמוראים ותלמידי חכמים יעמוד לי ולזרעי שלא תמוש התורה מפי ומפי זרעי וזרע זרעי עד עולם: ותתקיים בי בהתהלכך תנחה אותך בשכבך תשמור עליך והקיצות היא תשיחך: כי בי ירבו ימיך ויוסיפו לך שנות חיים: אורך ימים בימינה בשמאלה עושר וכבוד: ה׳ עוז לעמו יתן ה׳ יברך את עמו בשלום:

יתגדל ויתקדש שמיה רבא בעלמא דהוא עתיד לאתחדתא ולאחיא מתיא ולאסקא לחיי עלמא ולמבני קרתא דירושלם ולשכלל היכליה בגוה ולמעקר פולחנא נוכראה מארעא ולאתבא פולחנא דשמיא לאתריה וימליך קודשא בריך הוא במלכותיה ויקריה בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמיה רבא וכו׳ יתברך וכו׳ על ישראל וכו׳ יהא שלמא וכו׳ עושה שלום וכו׳:

*) [פי׳ כגון ע״ז המצא בספר סמים מחבר אחד הגאון מהר״ל מפראג בספר זכיום מ״ל פ״ב]: **) [כביומא דסוף תמונת מהרש״א ז״ל וכן בסוף ישים נב״ק כתב למדים על מוכרת שמם גלגו]: